

Henk Ritzen-prijs 2021

Het beste OenG-artikel 2021

Het artikel *Samen opleiden, leren en verbeteren in de Amsterdamse verpleeghuiszorg* van de auteurs Petra Boersma, Suzanne van der Geest en Robbert Gobbens heeft de Henk Ritzen-prijs 2021 gewonnen. De auteurs zijn verbonden aan het Ben Sajat Centrum; centrum voor kennisontwikkeling en innovatie in de zorg. Zij maken ook deel uit van Hogeschool Inholland en Kennisland. De juryleden dr. Marieke Fix, dr. Remco Ebben en dr. Bert van Veldhuizen kozen onder voorzitterschap van de oud-hoofdredacteur van OenG dr. Henk Ritzen uit vijf genomineerde artikelen het beste OenG-artikel van 2021. Hierbij het juryverslag van de Henk Ritzen-prijs 2021.

TEKST: HENK RITZEN, JURYVOORZITTER

De genomineerden

Naast het winnende artikel waren nog vier andere auteursgroepen genomineerd:

1. Ingrid van Zuilekom en Myrna Pelgrum-Keurhorst met hun artikel *Goede palliatieve zorg begint bij onderwijsoptimalisatie*, rubriek Best Practices, nummer 2.
2. Arjella van Scheppingen, Désirée Bierlaagh, Lenny Vleugel en Christian Wallner, artikel *Ervaringsleren voor zorgprofessionals en studenten*, rubriek Onderzoek Actueel Uitgelicht, nummer 4.
3. Anja Brunsveld-Reinders, Mariska Schoonderwoerd-Bosmans, Hilda Rip-Mekelenkamp, Esther Posthumus, Mia Cools en Brigit Zwartendijk met het artikel *Inzet carrousel als training voor voorbehouden handelingen*, rubriek Leerpraktijk, nummer 6.
4. Ingrid Péntzes, Renée Verwey, Marieke Werrij, Marsha Bokhorst, Erik van Rossum en Gerrie Bours met het artikel *Wetenschappelijke integriteit in het hbo-onderzoeksonderwijs*, rubriek Best Practices, nummer 6.

Twee juryrondes

De vijf genomineerde artikelen waren voor de jury inspirerend, innovatief en prettig leesbaar. Elk artikel verbond onderwijs met gezondheidszorg. De beoordelingen van de individuele juryleden lagen dicht bij elkaar. Binnen de jury waren geen grote verschillen over de kwaliteit van de artikelen. Deze eensgezindheid geeft aan dat de kwaliteit van de artikelen goed voldoet aan de eisen van een professioneel artikel. De jury heeft de genomineerde artikelen in twee rondes beoordeeld. In de eerste ronde werden uit de vijf genomineerde artikelen drie artikelen geselecteerd. Twee artikelen vielen af. In de tweede juryronde werd meer diepgaand en kwantitatief beoordeeld. De eerste auteurs van de artikelen die overbleven en in de tweede ronde zijn beoordeeld betroffen: (1) Petra Boersma et al., (2) Arjella van Scheppingen et al. en (3) Anja Brunsveld-Reinders et al. In dit juryverslag worden de resultaten van de tweede juryronde besproken. De bevindingen van de jury zijn als volgt.

Beste artikel 2021: Samen opleiden, leren en verbeteren in de Amsterdamse verpleeghuiszorg

Volgens Bert van Veldhuizen is het artikel *Samen leren, opleiden en verbeteren in de Amsterdamse verpleeghuiszorg* een verslag van een actieonderzoek naar duurzame verbeteringen in het opleiden van toekomstige zorgprofessionals. Bert: 'De gekozen methodiek van de leerlabs wordt op inspirerende wijze beschreven en kan daardoor als voorbeeld dienen voor andere hybride opleidingspraktijken. Overtuigend is de manier waarop alle belanghebbenden in het project zijn betrokken. Het is jammer dat het geheel niet nog wat sterker is ingebed in een theorie over leren op de werkplek. Dat zou het leren in de leerlabs naar een hoger niveau kunnen tillen.' Marieke Fix sluit zich bij de mening van Bert aan: 'Voor mij is het artikel *'Samen opleiden...in de Amsterdamse ouderenzorg'* een terechte winnaar. De auteurs beschrijven een zeer actueel en een relevant vraagstuk voor de toekomst en proberen manieren te vinden om in een lerende praktijk het onderwijs met de beroepspraktijk te verbinden. Krachtig is dat samenwerken en samen leren zowel verticaal als horizontaal zijn opgezet en onderzocht. Je hebt de neiging om met de (toekomstige) blauwdruk in de hand in je eigen regio zo'n mooie hybride leer/werkplek in te richten.' Het winnende artikel biedt volgens Remco Ebben nieuwe inzichten voor actuele vraagstukken in praktijk en onderwijs. Ook zijn de resultaten volgens Remco toepasbaar in het huidige onderwijs en kun je er als professional relatief snel mee aan de slag in de zorgpraktijk. Volgens Henk Ritzen is hybridisering van beroepsonderwijs een van de belangrijkste onderwijsinnovaties in het mbo en hbo. 'De Amsterdamse verpleeghuiszorg zet zich actief in om beroepskennis van mbo- en hbo-studenten te ontwikkelen. Hierdoor wordt de Amsterdamse verpleeghuiszorg op een natuurlijke wijze met het beroepsonderwijs verbonden. Het leren van bevorderende en belemmerende factoren van de hybride leerwerkpraktijken gaf richting aan verbetering van de verpleeghuis kwaliteit. Tegelijkertijd werd binnen de leerlabs

gereflecteerd en van elkaar geleerd. Een mooie manier om de hybride leerwerkpraktijken anders te organiseren en de kwaliteit ervan te verbeteren.' Samengevat hebben Petra Boersma (docent en onderzoeker hbo-v van Hogeschool Inholland en Lecturer Practitioner bij Zonnehuisgroep Amstelland), Suzanne van der Geest (adviseur zorginnovatie Kennisland) en Robbert Gobbens (lector Gezondheid en Welzijn van kwetsbare ouderen bij Hogeschool Inholland en Zonnehuisgroep Amstelland) een inspirerende Best Practice geschreven en werden door de jury unaniem als winnaar voor het beste artikel van 2021 gekozen!

De net-niet-prijswinnaars...

Het artikel *Ervaringsleren voor zorgprofessionals en studenten* van de auteurs Arjella van Scheppingen, Désirée Bierlaagh, Lenny Vleugel en Christian Wallner is volgens Bert van Veldhuizen een traditioneel maar degelijk verslag van een onderzoeksproject naar een interventie van relatief beperkte omvang. Het artikel kan een inspiratiebron zijn voor andere instellingen om door non-formele leerinterventies professioneel leren vorm te geven. De gekozen opzet maakt het niet mogelijk om de duurzame impact van de interventie te meten. Dat wordt door de auteurs onderkend. De conclusies met betrekking tot autonomie, competentie en relatie worden wat mij betreft nogal zwaar aangezet in verhouding tot het gebruikte onderzoeksinstrumentarium.' Volgens Marieke Fix is de procesgang van het artikel goed te volgen. Marieke: 'De manier waarop dit onderzoek is uitgevoerd, inclusief de interventie is aansprekend en interessant. Als je dit artikel leest ben je erg benieuwd hoe het de professionals vergaat en welk vervolg deze veelbelovende aanpak krijgt!' Remco Ebben sluit zich hierbij aan: 'Het artikel is meteen toepasbaar binnen het huidige onderwijs.' Volgens Henk Ritzen is het leerevent een rijke bron aan leerervaringen waarop studenten en professionals in de zorg reflecteren. 'Hierdoor leren de deelnemers over zichzelf (identiteitsleren) in relatie tot hun collega-zorgprofessionals, hun cliënten en hun familieleden. Het artikel draagt bij aan autonomie, competentie en verbondenheid van de student, onderdelen van de zelfdeterminatietheorie van Deci en Ryan.'

'De auteurs beschrijven een zeer actueel en een relevant vraagstuk voor de toekomst'

Het artikel *Inzet carousel als training voor voorbehouden handelingen* van Anja Brunsveld-Reinders, Mariska Schoonderwoerd-Bosmans, Hilda Rip-Mekelenkamp, Esther Posthumus, Mia Cools en Brigit Zwartendijk kan volgens Bert van Veldhuizen als voorbeeld dienen voor andere instellingen die deze trainingen op een andere, effectievere en efficiëntere manier willen organiseren en is vanuit dat gezichtspunt zeker interessant. Als bijdrage aan de kennisbasis over leren en ontwikkelen in de gezondheidszorg heeft het echter duidelijk minder betekenis dan beide andere artikelen. Volgens Marieke beschrijven de auteurs op heldere wijze hoe nieuwe manieren van toetsing en training gecombineerd met e-learning worden ontwikkeld. De grote winst is de tevredenheid van de zorgprofessionals zelf! Marieke stelt ook kritische vragen: 'Is hiervoor een pandemie nodig? En hoe wordt de manier van werken in het onderwijs geborgd ter voorkoming van terugval op het oude en vertrouwde gedragsrepertoire?' Henk Ritzen erkent de risicofactoren die Marieke noemt: 'Tegelijkertijd is het voor veel mbo- en hbo-opleidingen een inspirerend voorbeeld om zorgprofessionals op een effectieve wijze te trainen in voorbehouden handelingen. Het artikel leert ons systematisch deze trainingen aan te bieden en te verbeteren. Dat is zeker praktijkwinst en van toegevoegde waarde voor de professionalisering van het zorgaanbod in de instellingen.'

Wat leren wij van alle genomineerden?

Alle artikelen representeren een uitgebreide onderwijs-zorgpraktijk. Zij zijn het resultaat van gedegen onderzoek, reflectie en ontwerp van onderwijsmethodieken. Alle genomineerden leveren een bijdrage aan verbetering van de leerwerkpraktijk. Meer dan vroeger wordt tegenwoordig aandacht gevraagd voor flexibiliteit van zorgverleners die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de zorg. Mbo- en hbo-opleidingen anticiperen hierop door hybride opleidingsmogelijkheden te ontwerpen. Een tendens die in alle artikelen terug te vinden is: de zorgpraktijk als rijke context die studenten aanzet tot ervaren, leren en ontwikkelen. Deze context beïnvloedt het ontwerp van de opleidingscurricula, de ontwikkeling van het beroep van de verzorgende en verpleegkundige en tegelijkertijd ook de duale opleidingsstructuur van de opleidingen. Hiermee wordt het duale systeem gelegitimeerd en wordt perspectief geboden aan hybridisering van de zorgopleidingen in mbo en hbo. Belangrijk voor de kennisontwikkeling van *OenG* als platform voor leren in de zorg.

Tot slot

De jury hoopt dat deze prijs toekomstige auteurs uitdaagt een artikel te schrijven. Neem contact op met de redactie van *OenG* en misschien wordt jouw bijdrage in 2023 genomineerd voor 'Het beste *OenG*-artikel 2022'. De jury feliciteert Petra Boersma, Suzanne van der Geest en Robbert Gobbens en dankt alle andere genomineerde auteurs voor hun inspirerende bijdragen.